

۸۳۷۷۶

۱۳۹۵ / ۷ / ۱۲

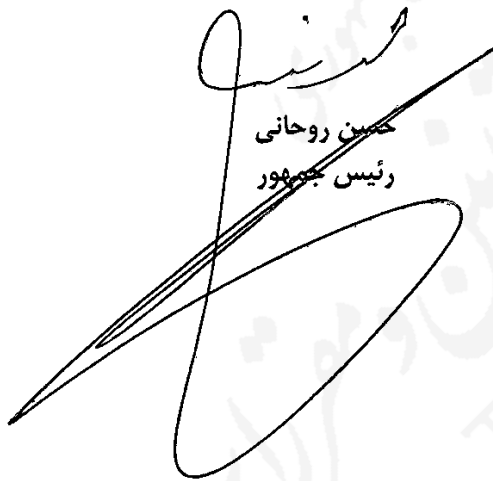

« بسمه تعالی »

وزارت نیرو

دراجرای اصل یکصد و بیست و سوم قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران به پیوست « قانون موافقتنامه بین دولت جمهوری اسلامی ایران و دولت جمهوری آذربایجان در زمینه ساخت و بهره برداری از نیروگاه های برق اسی مارازاد و اردوباد » که در جلسه علنی روز چهارشنبه مورخ دهم شهریورماه یکهزار و سیصد و نود و پنج مجلس شورای اسلامی تصویب و در تاریخ ۱۳۹۵/۶/۲۴ به تایید شورای نگهبان رسیده و طی نامه شماره ۹۸/۴۸۴۲۷ مورخ ۱۳۹۵/۷/۶ مجلس شورای اسلامی واصل گردیده، جهت اجرا ابلاغ می گردد.

با توجه به اصل یکصد و بیست و پنجم قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران اجرای مفاد موافقتنامه منوط به انجام تشریفات و ترتیبات مندرج در ماده (۲۳) موافقتنامه می باشد.

حسین روحانی
رئیس جمهور

**قانون موافقتنامه بین دولت جمهوری اسلامی ایران و دولت جمهوری آذربایجان
در زمینه ساخت و بهره‌برداری از نیروگاههای برق آبی مارازاد و اردوباد**

ماده واحده- موافقتنامه بین دولت جمهوری اسلامی ایران و دولت جمهوری آذربایجان در زمینه ساخت و بهره‌برداری از نیروگاههای برق آبی مارازاد و اردوباد مشتمل بر یک مقدمه و بیست و سه ماده به شرح پیوست تصویب و اجازه تسلیم اسناد آن داده می‌شود.
تبصره- در اجرای ماده (۲۲) و (۲۳) این موافقتنامه رعایت اصول یکصد و سی و نهم (۱۳۹)، هفتاد و هفتم (۷۷)، هفتاد و هشتم (۷۸) و یکصد و بیست و پنجم (۱۲۵) قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران الزامی است.

بسم الله الرحمن الرحيم

**موافقتنامه بین دولت جمهوری اسلامی ایران و دولت جمهوری آذربایجان
در زمینه ساخت و بهره‌برداری از نیروگاههای برق آبی مارازاد و اردوباد**

دولت جمهوری اسلامی ایران و دولت جمهوری آذربایجان که از این پس «طرفها» خوانده خواهند شد؛
با عنایت به توسعه روابط دوستانه میان دو کشور بر اساس احترام متقابل، تفاهم و حسن همجواری، با احترام به اصول عدم مداخله در امور داخلی یکدیگر، حاکمیت، احترام به تمامیت ارضی و قوانین ملی؛ با ابراز علاقه نسبت به تداوم استفاده مساوی از ظرفیت‌های آب و انرژی در مناطق مرزی مشترک رود ارس طبق موافقتنامه‌های معتبر میان دو کشور؛ با تأکید بر اصول و اهداف منشور سازمان ملل متحد؛ با در نظر گرفتن قرارداد ترتیب تصفیه اختلافات و حوادث مرزی بین دولت ایران و اتحاد جماهیر شوروی سوسیالیستی مورخ ۲۴ اردیبهشت ۱۳۳۶ هجری شمسی برابر با ۱۴ می ۱۹۵۷ میلادی؛ با تأکید بر ضرورت رعایت مفاد موافقتنامه حل مسائل مرزی و مالی بین دولتهای ایران و

اتحاد جماهیر شوروی سوسیالیستی مورخ ۱۱ آذر ۱۳۳۳ برابر با ۲ دسامبر ۱۹۵۴ میلادی و اسناد و نقشه‌های پیوست آن در مورد تعیین و تجدیدنظر در شکل خطوط مرزی مورخ ۱۳۳۶ برابر با ۱۹۵۷ و با در نظر گرفتن مفاد یادداشت تفاهم پیرامون بهره‌برداری از ظرفیت برق آبی رود ارس بین دولت‌های جمهوری اسلامی ایران و جمهوری آذربایجان مورخ ۷ بهمن ۱۳۸۳ برابر با ۲۶ ژانویه ۲۰۰۵ و تشریفات (پروتکل‌های) کمیسیون فنی مشترک تشکیل شده بر اساس یادداشت تفاهم مذکور در زمینه ساخت و بهره‌برداری از نیروگاه‌های برق آبی مارازاد و اردوباد، در موارد زیر توافق نموده‌اند:

ماده ۱- طرفها در خصوص مطالعه، طراحی، ساخت و بهره‌برداری از نیروگاه‌های برق آبی مارازاد در قلمرو جمهوری اسلامی ایران و اردوباد در قلمرو آذربایجان که (از این پس «نیروگاهها» خوانده خواهند شد) با استفاده از منابع آبی رود مرزی ارس توافق نموده‌اند.

ماده ۲- طرفها جهت ساخت سد، مخزن و نیروگاه مارازاد در جمهوری اسلامی ایران در محدوده میله‌های مرزی ۲۸/۳ تا ۲۹/۳ و ساخت سد، مخزن و نیروگاه اردوباد در جمهوری آذربایجان در محدوده میله‌های مرزی ۲۶/۴ تا ۲۸/۳ توافق نموده‌اند.

ماده ۳- طرفها توافق نموده‌اند تا دو سد مشترک برای انحراف آب به سمت نیروگاه‌های مارازاد و اردوباد بر روی رود ارس احداث نمایند. سد مارازاد برای انحراف آب به سمت نیروگاه مارازاد با هزینه جمهوری اسلامی ایران و سد اردوباد برای انحراف آب به سمت نیروگاه اردوباد با هزینه جمهوری آذربایجان ساخته خواهد شد. مدیریت این دو سد به صورت مشترک خواهد بود و هر یک از طرفها هزینه‌های نگهداری سد مربوط به نیروگاه خود را پرداخت خواهد نمود.

ماده ۴- منابع آبی مورد نیاز فعالیت نیروگاه‌های مارازاد و اردوباد و از منابع آبی رود ارس با رعایت موافقتنامه‌های معتبر بین دو طرف تأمین خواهد شد. هر یک از طرفها با توجه به شرایط خاص، اقدامات مقتضی را در هر زمان برای ساخت نیروگاه و سدهای انحرافی در طرف خود بر اساس مفاد این موافقتنامه و بدون توافق طرف دیگر به عمل خواهد آورد.

چنانچه یکی از طرفها از حقوق خود بر اساس این موافقتنامه نسبت به طرف دیگر دیرتر استفاده نماید، این امر به هیچ وجه مانع استفاده آن طرف از حقوق خود نخواهد بود.

ماده ۵- ساخت و بهره‌برداری از نیروگاهها، ساخت سدهای انحرافی و تأسیسات آن به گونه‌ای خواهد بود که هیچ‌گونه تغییری در خط مرز تعیین شده بین دو کشور طبق مفاد موافقتنامه حل مسائل مرزی و مالی بین دولتهای ایران و اتحاد جماهیر شوروی سوسیالیستی مورخ ۱۳۳۳ برابر با ۱۹۵۴ میلادی و اسناد و نقشه‌های پیوست آن در مورد تعیین و تجدیدنظر در شکل خطوط مرزی مورخ ۱۳۳۶ برابر با ۱۹۵۷ ایجاد نگردد. پس از ساخت سدها، خط مرز رسمی دو کشور بر روی آنها مشخص خواهد شد.

در صورت هرگونه تغییر در خطوط مرزی، بستر رود بلافاصله براساس مسیرهای تعیین شده که در نقشه‌های تشریفات (پروتکل) پیوست موافقتنامه‌های مذکور در فراز اول همین ماده، با حضور نمایندگان ذی‌صلاح دو کشور به بستر قبلی بازگردانده و خط مرز رسمی دو کشور بر روی آب علامت‌گذاری خواهد شد.

پس از تشکیل مخزن پشت سدهای انحرافی، نوار مرز کنونی براساس روشهای به‌کار برده‌شده در سد ارس و سد میل مغان، روی سطح آب مشخص و علامت‌گذاری شده و به‌عنوان مرز دولتی دو کشور محسوب خواهد شد.

ماده ۶- ساخت و بهره‌برداری از نیروگاههای مارازاد و اردوباد هیچ‌گونه تغییری در حقایق طرفها از منابع آبی رود ارس ایجاد نخواهد نمود. بر همین اساس، طرفها از نیروگاهها و تأسیسات آن به‌نحوی بهره‌برداری خواهند نمود که حقایقها در محدوده مرزی مشترک طبق موافقتنامه‌ها و تشریفات (پروتکل‌های) میان دو کشور رعایت گردد.

طرفها متعهد می‌باشند که آبی را که جهت استفاده در نیروگاهها از رود ارس منحرف می‌کنند به همان اندازه و با همان کیفیت به مسیر رود بازگردانند.

ماده ۷- مقامهای صلاحیتدار طرفها برای اجرای این موافقتنامه به‌شرح زیر می‌باشند:

از طرف جمهوری اسلامی ایران: وزارت نیرو

از طرف جمهوری آذربایجان: وزارت انرژی

ماده ۸- طرفها توافق نموده‌اند مسائل مربوط به ساخت و بهره‌برداری از جمله مطالعه و طراحی نیروگاههای مارازاد و اردویاد توسط کمیسیون فنی مشترک که براساس یادداشت تفاهم پیرامون بهره‌برداری از ظرفیت برق آبی رود ارس بین دولتهای جمهوری اسلامی ایران و جمهوری آذربایجان مورخ ۷ بهمن ۱۳۸۳ برابر با ۲۶ ژانویه ۲۰۰۵ تشکیل شده (از این پس «کمیسیون» نامیده می‌شود) انجام شود.

طرفها در صورت ضرورت می‌توانند ترکیب کمیسیون را تغییر دهند و مراتب را به صورت رسمی به یکدیگر اعلام نمایند.

ماده ۹- نشستهای کمیسیون دائمی در زمان ساخت نیروگاهها، هر سه ماه یکبار و پس از اتمام ساخت، سالی یکبار و به صورت نوبه‌ای به میزبانی یکی از طرفها برگزار خواهد شد. نشستهای فوق‌العاده به درخواست هر یک از طرفها برگزار می‌گردد. این نشستها به میزبانی طرف درخواست‌کننده برگزار می‌گردد.

ماده ۱۰- وظایف کمیسیون به شرح زیر می‌باشد:

- تکمیل بررسی طرحهای ساخت؛
- نظارت بر روند ساخت، حفاظت و بهره‌برداری از سدها و شبکه (کانال)های انتقال به نیروگاهها؛
- تهیه قواعد بهره‌برداری و حفاظت از سدها و نیروگاهها و در صورت لزوم دستورالعملها و سایر اسناد مورد نیاز؛
- محافظت از کیفیت آب و بوم‌شناسی رود و تهیه جدول استفاده از آب و همکاری میان طرفها به شکل مستمر درباره دبی آب منتقل شده به نیروگاهها؛
- بررسی تکمیل ساخت سدها و نیروگاهها و اعلام تاریخ آغاز بهره‌برداری از آنها؛
- بررسی مشکلات فنی احتمالی که در آینده بروز خواهد نمود و ارائه پیشنهادهایی درباره حل آنها؛
- تعیین میزان خسارات وارده به طرفها بر اثر ساخت سد و محدوده آب گرفتگی؛
- انجام سایر امور مربوط به ساخت و بهره‌برداری از سدها و نیروگاهها

ماده ۱۱- هر یک از طرفها هزینه‌های مربوط به ساخت، حفاظت، بهره‌برداری و تعمیر نیروگاه، تجهیزات و تأسیسات در قلمرو خود را پرداخت خواهد نمود.

ماده ۱۲- خسارت وارده بر اثر ساخت سدها، نیروگاهها و استغراق اراضی پس از تعیین و تأیید آن توسط کمیسیون از سوی طرف واردکننده خسارت، به طرف خسارت‌دیده پرداخت خواهد شد.

ماده ۱۳- به منظور طراحی، ساخت، بهره‌برداری، تعمیر و نگهداری سدها، محدوده مشترک توسط کمیسیون تعیین گردیده و ایمنی این محدوده توسط طرفها تأمین خواهد شد.

مقررات مربوط به ورود کارکنان، روشهای فنی، تجهیزات و مصالح در محدوده مشترک در زمان ساخت، بهره‌برداری، تعمیر و نگهداری، توسط مرزبانان دو طرف به طور مشترک تعیین خواهد شد.

ماده ۱۴- به منظور پیش‌بینی حوادث غیرمترقبه طبیعی (سیل، زلزله و غیره) و غیر طبیعی (آتش‌سوزی، انفجار، ریزش سازه‌ها و غیره) احتمالی در مخزن‌ها و نیروگاهها و اتخاذ تدابیر پیشگیرانه و اقدامات ضروری در مورد تأثیرات منفی و اطلاع‌رسانی به مردم، هماهنگی لازم برای موارد فوق از طریق ایجاد سامانه هشدار و پایش فعال انجام خواهد شد. برنامه اقدام مشترک تهیه و با نظارت کمیسیون اجراء خواهد گردید.

ماده ۱۵- طرفها، مسئولیت حفاظت، بهره‌برداری، تعمیر و نگهداری از نیروگاه و سدهای انحرافی، مخزنها، تجهیزات و بناهای موجود در قلمرو خود را برعهده دارند و از انجام هر اقدامی که به بهره‌برداری عادی نیروگاه خللی وارد کند، اجتناب خواهند نمود.

ماده ۱۶- طرفها می‌توانند براساس توافق متقابل، نسبت به تبادل انرژی آبی از طریق نیروگاهها اقدام نمایند.

ماده ۱۷- طرفها جهت تسهیل در ساخت نیروگاهها می‌توانند از فرصت‌های فنی یکدیگر در چهارچوب قوانین دو کشور استفاده نمایند.

ماده ۱۸- طرفها حق برداشت آب از سدهای انحرافی، مخزن‌ها، آب‌بر(کانال)ها، نیروگاهها و آب‌بر(کانال) برگشت آب به رود ارس را جز برای اهداف مندرج در این موافقتنامه ندارند.

ماده ۱۹- طرفها از انجام هر فعالیتی که باعث آلودگی آب رود ارس در محدوده نیروگاهها، سدهای انحرافی و مخزنها می‌شود جلوگیری خواهند نمود و اجازه کاهش ظرفیت خودپالایی رود در پایین‌دست را نخواهند داد. در صورت آلوده شدن رود ارس در نتیجه ساخت و بهره‌برداری از نیروگاهها و مخزنها و سدهای انحرافی توسط یکی از طرفها، طرف مذکور آلودگی را رفع و خسارات وارده را پس از تعیین توسط کمیسیون جبران خواهد کرد.

ماده ۲۰- طرفها، آگیری مخزنها را پس از پاکسازی بستر رود، انجام عملیات زیست‌محیطی، آماده‌سازی محدوده آگیری و تأیید آن توسط کمیسیون، شروع خواهند نمود.

ماده ۲۱- طرفها بدون اطلاع یا اخذ موافقت کتبی طرف دیگر، بهره‌برداری از نیروگاه را به‌طور کلی یا جزئی به کشور ثالث واگذار نخواهند کرد.

ماده ۲۲- هرگونه اختلافی که ممکن است از اجراء یا تفسیر این موافقتنامه ناشی شود، از طریق مذاکره و رایزنی بین طرفها حل و فصل خواهد شد.

ماده ۲۳- این موافقتنامه برای مدت نامحدود منعقد شده است و از تاریخ دریافت آخرین اطلاعیه کتبی توسط طرفها مبنی بر تأیید تکمیل تشریفات داخلی مربوط به خود برای لازم‌الاجراء شدن این موافقتنامه، به مورد اجراء گذارده خواهد شد.

این موافقتنامه از طریق توافق کتبی میان طرفها قابل اصلاح خواهد بود. اصلاحیه‌ها طبق فراز اول این ماده لازم‌الاجراء خواهد شد.

این موافقتنامه در یک مقدمه و بیست و سه ماده در شهر تهران در تاریخ ۲۰ فروردین ماه ۱۳۹۳ هجری شمسی برابر با ۹ آوریل ۲۰۱۴ میلادی در

شماره: ۹۸/۴۸۴۲۷

تاریخ: ۱۳۹۵/۷/۶

پلاست:

بریت

دونسخه اصلی به زبانهای فارسی، آذربایجانی و انگلیسی که تمامی آنها دارای اعتبار یکسان می‌باشند، تنظیم گردید در صورت اختلاف در تفسیر، متن انگلیسی ملاک خواهد بود.

از طرف دولت جمهوری اسلامی ایران   از طرف دولت جمهوری آذربایجان

وزیر اقتصاد و صنایع

وزیر نیرو

شاهین مصطفی‌اف

حمید چیت‌چیان

قانون فوق مشتمل بر ماده‌واحد و یک تبصره منضم به متن موافقتنامه، شامل مقدمه و بیست و سه ماده در جلسه علنی روز چهارشنبه مورخ دهم شهریورماه یکهزار و سیصد و نود و پنج مجلس شورای اسلامی تصویب شد و در تاریخ ۱۳۹۵/۶/۲۴ به تأیید شورای نگهبان رسید.

علی لاریجانی